

CLANOM S. S. P. Z. NA ZNANJE.

Kakor je razvidno iz uradnega naznaila v "Glasu Svobode", se glavni tajnik in blagajnik Slovenske svobodomske podporne zveze upirata premomu premoženju, knjig itd. k slovenski narodni podpori. Zaradi tega sem bil sklenil izredno sejo gl. odbora S. S. P. Z. na 23. junija, na kateri se naj bi rešila ta zadeva. Ker pa gl. tajnik in gl. blagajnik kljub vsem apelom od strani večine gl. odbora nista hotela odnehati od svoje opozicije, je gl. odbor na omenjeni seji sklenil, da se oba odstavita. Odstavljena odbornika sta pa uročila protest proti zaključku gl. odbora in izjavila, da ne prepuščata svojih mest nikomur drugemu kakor s silo.

Zaradi tega je sklenila večina gl. odbora, da se posluži vseh legalnih sredstev, pa naj stanejo kar koli, da se gl. tajnik in gl. blagajnik pridruži sklepom zadnje konvencije.

Ako člani ne prejemajo pravočasno izplačil, naj vedo, da sta vseh teh komatih kriva gl. tajnik in gl. blagajnik. V ostalem bo članstvo obveščeno o vsem kakor hitro se položaj razjasni.

Z bratstvom pozdravom
FRANK SOMERAK,
predsednik S. S. P. Z.

GOMPERS PORAZIL LEWISA V DENVERJU.

Člani predsednik pomavno izjavljajo, da je 25. junija 1921, na mednarodni zvezi v vsaj štiri "OBSEDRA" SOVJETSKO RUSIJE.

Denver, Colo., 26. jun. — Samuel Gompers je bil večer štiri desetletje izvoljen predsednikom Ameriške delavske federacije. Prejel je 25,022 glasov, njegov nasprotnik John L. Lewis pa 12,324. Dalje so bili ponovno izvoljeni vsi stari člani eksekutive. Konvencije je bila zaključena sredi prihodnje letne konvencije se vrši v Cincinnatiju, O.

Velikost se pokazala, da je samo pet organizacij soglasno volilo Lewisa. Te so: unija tesarjev, mednarodna unija strojarjev, unija rudarjev in topilniških delavcev, krojači in Draftmen's Union. Delegacija United Mine Workers of America, katere predsednik je Lewis, je razdelila glasove in dala Lewisu 2132 glasov, Gompersu pa 1596. Frank Farrington, Robert Harlan in Aleksander Howat so glasovali za Gompersa. Ravnotako je bila razdeljena Gompersova organizacija delavcev; J. Hahlon Barnes, delegat škafke unije izdelovalcev smotk, je volil Lewisa. Unije železniških delavcev, na katere je Lewis polagal največ upanja, so tudi razdelila glasove. Odločili pa sta dve največji uniji: elektrifikarji in cestnoželezniški uslužbeni, ki sta soglasno volili Gompersa. Lewis, ki je imel 523 glasov, se je vzdrl glasovanja. Gompers je nominal George W. Perkins, predsednik tobačne unije v Chicago. V svojem nominacijskem govoru je povzdigoval 71-letnega voditelja v nebena, češ koliko dobrega je že naredil za delavce. Dejal je, da njegove zasluge za delavstvo se merijo po številu njegovih nasprotnikov. (Pozabili je povedati, da ima stari Gompers več nasprotnikov med delavci kakor med kapitalisti.)

William Green, tajnik rudarske unije, je pa nominal Lewis, rekoč, da je rudarska organizacija zato tako lepo napredovala, ker ima dobrega voditelja. Green je (Dalje na 3. strani.)

SENAT SPREJEL REZOLUCIJO ZA PREISKAVO CIVILNE VOJNE V W. VIRGINIJI.

Washington, D. C. — Senat je v soboto sprejel resolucijo, da se uvede preiskava razmer v Mingo Countyju, Zapadna Virginija, kjer se že več kot leto dni vrši civilna vojna med rudarji in privatnimi, četami rudniških magnatov. Senat začne preiskavo takoj. Ko bo vodil preiskavo, ni še znano v tem momentu.

PARLAMENTARNA TAKTIKA JE POMAGALA.

PREPREČILA JE GLASOVANJE O JOHNSONOVIM REZOLUCIJAM ZA UVEDBO PREISKAVE V OKRAJU MINGU.

Senator Myers iz Montane je ugovarjal, da se prisma nujnost resolucije.

Washington, D. C. (Federated Press). — Dandavno je senator Hiram Johnson iz Kalifornije podal živo sliko o žalostnih razmerah v Zapadni Virginiji, ko je priporočal svojo resolucijo, ki določa preiskavo o razmerah v Zapadni Virginiji, posebno pa o razmerah v okraju Mingu omenjene države, je bila resolucija potisnjena na dolgo klop s pomočjo parlamentarne taktike.

Šlo se je, da se prizna soglasno nujnost resolucije, ko je napočila ura dve, in so prišli druge zadeve na dnevni red. Debatna je bila skoraj končana, če par minut in zadeva bi bila rešena. Ali senator Myers iz Montane je ugovarjal nujnosti in tako se žalostno rači še nadalje domalo v okraju Mingu.

Kaj to zavlačenje pomeni, je povedal senator iz Kalifornije, ko je pričel razpravo s besedami: "Dan po naši razpravi, ko je bila resolucija pred senatom, je bil en človek mrt. To bi se nikdar ne zgodilo, če bi bila resolucija sprejeta in bi bil imenovan senatski preiskovalni odbor; tisti trenutek bi prenehala ta civilna vojna, in v tistem trenutku bi bila izvršena tudi dobra volja."

Senator Johnson je obsajal taktiko premogovniških lastnikov: "V tem teritoriju Zapadne Virginije je bil edini zakon, ki je obveljal v preteklosti — zakon gospodujočih sil. Trdili so napram meni, če kateri človek stopi z železniškega vlaka, tedaj ga prešle detektiv v službi rudniških lastnikov. Dovoljeno mu je stopiti na vlak le tedaj, če prestopi to preizkušnjo. Dejstvo postoji, ki se ne da utajiti, da so šerifski deputiji v nekaterih okrajih plačani od rudniških lastnikov, zaradi tega so zvesti ljudem, ki jih plačajo."

"Posledice so jasne. Pod takimi pogoji ni stvari, ki ji pravimo ustava. Tam ni stvari, ki ji pravimo postavno varstvo. Tam ni stvari, ki ji pravimo stremiljenje za srečo."

"Pa ne samo to. Ampak nekateri šerifski deputiji, ki so plačani od rudniških lastnikov, nekateri ljudje, ki so šerifski deputiji za vzdrževanje zakona, so privatni detektivji, uslužbeni pri Društvu rudniških lastnikov. Ti fakti so bili dokazani. Omenjam neovrgljiv fakt, da postoji v tem teritoriju civilna vojna."

Oziraljo se na oboje senatorja Norrisa glede grozodejstev na Irskem, ki jih je senator iz Nebarske izrekel prejšnji dan, da se te grozovitosti ne dajo primerjati s dogodki v okraju Mingu.

"Vi kričate o grozodejstvih okraj morja in o grozovitostih tam," je vzkliknil senator Johnson, "ali vam je znano, kaj ti ljudje (rudarji) lahko dokažejo? Oni trdijo, da so zvali žene in otroke šotorske kolonije pred ograde, mofje, ki se bojujejo na eni strani v tej civilni vojni, in se razpršili med temi ženami in otroci in streljali na zračni, na kati. (Dalje na 3. strani.)

KDOR NIMA ZAUPANJA VASE, NIMA ZAUPANJA

ČESTNOŽELEZNIŠKI USLUŽBENCI SO GLASOVALI ZA ZNIZANJE MEZDE.

Tako je, če se ne gradi ob pravem času, da je organizacija močna moralno in materialno.

NEW YORK, N. Y. — Če človek nima zaupanja vase, prične obupavati. Kdor se ude obupa, je izgubljen v današnji človeški družbi, ker človeška družba ne pozna usmiljenja s šibkimi in majhnimi.

Tako je približno tudi z delavsko organizacijo. Ako ni delavske organizacije pravočasno gradila, da postane moralno in materialno močna, odpove v kritičnem trenutku, ker so člani izgubili zaupanje vanjo.

Tako si je tolmačiti vest, da so sprevedniki in motorniki, uslužbeni pri Public Service Railway kompaniji v New Jerseyju glasovali, da se njih mena zniža za pet centov na uro. William Wepner, predsednik skupnega odbora, izvoljenega od lokalnih organizacij cestnoželezniških uslužbencev, izjavlja, da bo pogodba podpisana za dve leti. V Newarku je glasovalo 560 uslužbencev za znižanje mezd, proti pa 19. Uslužbeni v West Hobokenu so odklonili predlog za znižanje mezd, ali od njih pričakujejo, da sprejmejo mesečno znižanje zaradi izida glasovanja pri drugih lokalnih organizacijah. Stara mena lestvica je bila 50, 53 in 65 centov na uro. Po novi lestvici bodo prejeli uslužbeni na uro 45, 48 in 50 centov. V primeru s sedanjim dražnjem je taka mena toliko kot nič.

Cestnoželezniški uslužbeni imajo veliko organizacijo, razširjeno po vseh Združenih državah, o kateri pravijo, da je močna, ker jo vodi po njeni velikosti. V resnici je pa organizacija podobna lončenemu maliku, ki rampade, če ga oplaziš prek nog. Organizacija je res velika, toda močna ni, ker ni v članstvu tiste delavske morale, ki je potrebna, da je delavska organizacija res močna. Med cestnoželezniškimi uslužbeni je še prav malo zavednosti, da so ti uslužbeni nič drugega kot delavci. Med njimi se najdejo taki elementi, ne posamezni, ampak številni, ki trdijo, da cestnoželezniški sprevedniki ali motorniki delavci, ampak da pripada k srednjemu stanu. Smatrajo se za nekaj boljšega kot delavci. In ker je tako mišljenje med njimi, se razširjeno, ni bilo pričakovati drugega od njih, kot da glasujejo, da bodo trpeli pomanjkanje s svojimi družinami vred, čeprav bodo delali. Ključna in žalostna je taka delavska morala.

KONVENCIJA SOCIALISTIČNE STRANKE.

V soboto 25. junija je bila otvorna konvencija ameriške socialistične stranke v Detroitu, Mich. Konvencija bo mogla trajati teden dni. Najvažnejša točka na programu je vprašanje internacionalne konvencije odloči, dali se ameriška stranka priključi moskovski internacionalni, dunajski konferenci ali ostane še nadalje izven vsake internacionalne.

MORALNA ŽELEZNIŠKA DRUŽBA!

Chicago, Ill. — Če boste srečali mlado stenografistko na ulici v dolgem krilu ali v obleki, ki je podobna krilu, tedaj ste lahko prepričani, da je uslužbena pri burlingtonski družbi. Železniška družba je izdala فرمان, ki predpisuje svojim uslužbenkam, kako se morajo obnašati. To je višek kapitalistične nadutosti.

LLOYD GEORGE ZOPET KLIČE RUDARJE DA KONČAJO STAVKO.

London, 26. jun. — Ministrski predsednik Lloyd George je večer zopet povabil eksekutivno rudarjev, da naj pride k njemu na konferenco v ponedeljek. Enako vabilo je poslal tudi predstavnikom lastnikov rudnikov. George bo zopet navijal rudarje za kompromis. Eksekutiva se je odzvala vabilu.

BANKIRJI POVAJENI NA OBED.

PREDSEDNIK JE SPREMENIL TAKTIKO GLEDE KONFERENC Z BANKIRJI.

V delavskih krogih so radovedni, če predsednik priredi tudi voditeljem delavstva obed, da izve od njih resnico o položaju.

Washington, D. C. (Federated Press). — Predsednik Harding je spremenil svojo taktiko z ozirom na obdrževanje konference z bankirji. Spomniti se je treba na prvo konferenco v maju, ki je bila obdržavana tajno, o kateri se je izvedelo le po naključju, da je bila obdržavana, da so vzhodni bankirji, katerim načeluje Morgan, obedovali z njim, škafski bankirji so pa prišli en dan prepozno, čeprav so prejeli poziv za jednno odpotovanje v Washington.

Predsednik je zdaj naznanil, da je dvajset bankirjev iz srednjega zapada sprejelo njegovo povabilo k obedu za 2. junija v Bell hiši. Na šasnikarski politedanski konferenci je pokazal, da ni zadovoljen z namigavanji, ki se prišle njemu na ušesa, da ima jo finančni interes besedo pri njegovi upravi. Rekel je, da bankirji pridejo na njegovo povabilo, ne pa ker sami tako žele. Dodal je pa vosemo, da želi izvesti iz ust bankirjev o potrebah v občinah, iz katerih prihajajo, in da želi, da sodelujejo pri rešitvi postojedih fiskalnih in industrialnih problemov.

V delavskih krogih so nekateri postali zelo radovedni, če predsednik ravno tako povabi voditelje delavstva na obed, da sliši iz njih ust, kaj delavstvo potrebuje v občinah, iz katerih prihajajo, in da postuša njih nasvete za rešitev industrialnih vprašanj in če bi taki nasveti imeli nanj ravno tako velik vpliv kot finančnikov.

ZARADI KRŠENJA SODNIŠKE PREPOVEDI MORAJO DELAVCI V ZAPOR.

Hoboken, N. J. — Devet članov 15. distrikta organizacije strojnikov mora v zapor za tri mesece in plačati po petdeset dolarjev denarne globe, ker so prelomili sodniško prepoved, ki je prepovedovala razpostavljanje stavkovnih straž pri Bijur Motor Appliances kompaniji. Prizivno sodišče je potrdilo sodbo nižje instance.

Gorje delavcu, če krši sodniško prepoved, ki prepoveduje razpostavljanje stavkovnih straž. Dozdaj še ni bila izdana sodniška prepoved, ki profitarjem prepoveduje odiranje komentov z ožernskimi cenami.

FINCI DOBILI ALANDSKE OTOKE.

Zeneva, Švica, 25. jun. — Svet lige narodov je razsodil v švedsko-finskem sporu radi Alandskih otokov, da otoke dobi Finska, toda z vojnege stališča morajo biti otoki nevtralni, to je na njih ne sme biti trdnjav niti oporišč za čete in bojne ladje. Svet je s tem potrdil zaključek komisije, ki je že prej sklenila, da otoki pripadajo Fincem. Hjalmar Branting, zastopnik Švedske, je protestiral proti zaključku, toda končno je izjavil, da ga prizna.

Delegacija iz Egipta je predložila svetu lige narodov prošnjo, da se razpravi o neodvisnosti Egiptanov.

SOCIALISTIČNA STRANKA ZAVRGLA VSTOP V TRETJO INTERNACIONALO.

Delegatje na konvenciji v Detroit so glasovali 35 proti štirim, da ostane stranka nevtralna. Predlog za "drugo in pol (dunajsko) internacionalo" je tudi propadel. Desničarji vodijo konvencijo.

SENATOR FRANCE JE DOBIL DOVOLJENJE ZA VSTOP V RUSIJO.

London, 26. jun. — Ameriški senator France je včeraj prejel potni list iz Moskve za sovjetsko Rusijo in jutri se odpelje iz Berlina proti Rigi. France je čakal dvajset dni v Berlinu na ruski potni list in pravi, da mu amata tega za nobeno razdaljenje. Od kar mu je Krasin v Londonu obljubil, da dobi dovoljenje, ni namanj dvomil, da mu sovjetska vlada pošlje potni list.

RUSKA VLADA NE PRIKRIVA NIČESAR.

Člerna pobija vesti v ameriškem časopisu in pojasnjuje, zakaj je Američanom zabranjen vstop v Rusijo.

VESTI O REPRIZALIJAH SO TUDI NEVERJETNE.

New York, N. Y. — (Federated Press). — V zvezi s dejstvom, da je sovjetska vlada v Moskvi odrekla vstop W. H. Johnstonu in nekaterim drugim Američanom v Rusijo, je ameriško časopisje pred kratkim prineslo vse polno "pojasnil", zakaj ruska vlada brani Američanom na svoj teritorij. "Pojasnila" so se v večini strinjala v tem, da sovjetska vlada "prikriva neko veliko krizo, katere ne smejo Američani videti," in dalje, da se hoče Rusija maščevati nad Ameriko, ker zadnja neče vstopati trgovine, zato pa ne dovoli obiska ameriškim državljanom.

PROFESOR VIDI USPEH PORODNE KONTROLE.

Washington, D. C. — Profesor Irving Fisher s yalake univerze je dejal v svojem predavanju pred tujakšnim društvom, da evgenična raziskavanja, da ima veliko upanje v kontrolo porodov. Po njegovem mnenju bo porodna kontrola enkrat v bodočnosti pomotila s starim človeštvom in ustvarila novo človeštvo iz najboljšega semena sedanosti. Prvi učinki porodne kontrole — pravi profesor — so naravno slabi iz razloga, ker zdaj je izvršujejo najinteligentnejši sloji in nevarnost je, da se ti sloji uničijo. Ampak v bodočnosti bo porodna kontrola splošna in izvrševala se bo pametno.

GOZDNI POŽAR JE UNIČIL VAS.

Quebec, Quebec. — Gozdni požar je spremenil van Ville Ray v razvalino. Ni ena hiša ni ostala v vaši. Vse je zgorelo. Vaščani so zbežali v vas Lothbier. Uničeno je tudi sedem milij železniške proge Grand Trunk železnice. Proget je ustavljen, dokler ne bo proga popravljena.

TISKARSKI DELAVCI SO ZMAVALI PRI TREH LISTIH.

Portsmouth, N. H. — Tiskarski delavci v tiskarnah treh dnevnikov "Portsmouth Times", "Portsmouth Herald" in "Portsmouth Chronicle" — so pridobili deset odstotkov povikanja mezd in skrajšali so tedenske delavske ure od 48 na 46.

Chronicle ni enkrat inšel dokler je trajala stavka, druga dva dnevnika sta bila malo manj kot ustavljena.

"Prosveta" prinala zanimive vesti vsak dan. Ali ste naročili na dnevnik "Prosveta?"

[illegible]

